

Babeş-Bolyai University
Faculty of History and Philosophy
„History, Civilization, Culture” Doctoral School

I M R E H I S T V Á N

1 9 1 9 – 2 0 0 3

– Summary of PhD Thesis –

COORDINATOR
Prof. Dr. Romsics Ignác

CANDIDATE
Both Noémi Zsuzsanna

SUPERVISORS
Dr. Gidó Attila,
Romanian Institute for Research on National Minorities

Prof. Dr. Pál Judit,
Babeş-Bolyai University

Prof. Dr. Rostás Zoltán,
University of Bucharest

PRESIDENT
Prof. Dr. Rűsz Fogarasi Enikő,
Babeş-Bolyai University

Cluj-Napoca
2019

TABLE OF CONTENTS

1. Foreword	4
2. Childhood	15
3. A student at the Unitarian High School of Cluj	26
4. A student at the Reformed High School of Business of Braşov	34
5. A student at Ferenc József University	43
6. Research as a member of the Transylvanian Science Institute	57
7. The years of transition	82
7.1. Official at a cooperative	87
7.2. In academic circles	91
7.3. Teacher-principle	107
8. The era of state Socialism	113
8.1. An employee of the Bolyai- and Babeş-Bolyai Universities	122
8.2. In his circle of friends and family	149
8.3. In the eyes of the <i>Securitate</i>	158
8.4. Marxist researcher of the Székely past	162
8.5. Organizer of scientific life	187
8.6. In service to the community	205
9. Post-revolution	212
10. Summary	228
11. Bibliography	232
12. Photo annex	255

KEYWORDS:

Imreh István, Cluj workshop of historiography, biography, historiography, *Székelys*, orderly and law-making Székely village, sociology, Transylvanian Hungarians, social- and economic history, state Socialism

In my thesis about Imreh István I ventured to provide insight into the typical characters of late 20th century Transylvanian Hungarian historiography, as well as to follow the life's work of a historian and sociologist who had been involved in the organizational aspect of scientific life as well. Researching the life of Imreh István, I was most interested in how the historian, born in 1919 and having lived through the 20th century, managed to both hold on to his public positions and leave behind a surprisingly coherent and reliable body of work, while most of his contemporaries were forced onto dead-end tracks or paths of no return by political changes. It is a given that individual elements of a multi-faceted answer are to be found in the interplay of a sequence of fortunate coincidences but holding on to public positions often also required a level of compromise in the face of circumstances.

The first part of my thesis follows Imreh István's life between 1919 and 1944 in a chronological manner. The periods between 1944-1948 and 1948-1989 respectively are grouped into thematic sections. The roughly one-and-a-half-decade post-revolution period of the historian's life is presented in one extended chapter.

I started my work from a theory linked to *intellectual history* which states that next to sources, the nature of historical discourse is also influenced by the character of the historian and by the context in which a body of text is created. My relatively extensive detailing of the broader (political) and narrower (institutional, social) context in which Imreh István's life's work developed is explained in part by the lack of reference studies, and by my curiosity for, the manner in which he interacted with his circle of friends and family, beyond the role he played in intellectual circles. The reason for organizing my writing into units based on epochs of political history stems from the nature of 20th century authoritarian regimes, which deeply impacted the lives of *average Joes* and intellectuals, the latter perhaps to an even greater extent.

Following the presentation of the relevant reference literature, I engaged in detailing the years that Imreh István spent in Sâncraiu and Bodoc, by showcasing the broader and narrower context of socialization, the scene of his childhood and constant accessory to his early experiences. The Székely family, owing to their business ventures could be considered part of the lower middle class or country bourgeoisie, but it was not possessed of large tracts of farmland, so the way of social mobility for their first-born son lay in study, for which Imreh István had both the ambition and the support of his community. His exceptional performance at the local school in Bodoc and his family's relative wealth made it obvious to the community that after completing his elementary education he would go on to study at one of Transylvania's more prestigious schools. The Imreh's of Háromszék were Unitarians, which, along with the city-like image that Cluj presented itself in, determined the choice of the Unitarian High School of Cluj as the place for further study.

In the course of the four years spent with the Unitarians, Imreh István connected with some of the city's notable individuals, while also being surrounded by peers such as Mikó Imre and Bodor András, who would eventually rise to great importance. It was mostly the influence of Tóth István, his teacher of drawing between that led the junior high school student between 1930 and 1934 to wish for a career as a painter, becoming interested in fine art above any other subject. Imreh István became the youngest ever illustrator of the school paper, *Hope*, redacted by senior high school students. His talent also gained him notoriety and even some financial reward at the school's yearly art expositions that were open to the public.

Had it not been for the resistance of his father, Imreh István Sr., it is easy to imagine that, much akin to many of his friends (Erdős László, Márkos András), Imreh István would have become known as an artist. Having been forced to continue his studies at the High School for Business of Braşov from 1934 onwards, his life took a different direction. In Braşov he was mentored by teachers who were also active in public life. Szécsi Sándor, who, played an important social role alongside Kacsó Sándor, made a life-long impression on the young man by introducing him to the activities of the populist writers and village explorers of Romania, also urging him to pursue his own studies. His deficiencies in the Romanian language resulted in Imreh István failing his high school finals in 1938, so he

took up a position at a company in Sfântu Gheorghe, first as an unpaid intern, later as a full-time employee (“practice years”).

Imreh István was just one of many Transylvanian Hungarians to whom the Second Vienna Award provided the chance to continue their studies. After passing his exams he enrolled to study at the Faculty of Economics of the Ferenc József University, which had recently moved back to Cluj from Szeged. He learned from renowned professionals of the day (Kovrig Béla, Kislégi Nagy Dénes, Teleki Géza et alii.). During his university years, alongside the university of Cluj, the institutional and personal requirements for research were also provided for by the Transylvanian Museum Society and the newly established Transylvanian Science Institute. As a student, driven by idealism and a revolutionary character streak, he was an active member of the Organization of Hungarian Students of Cluj and of the “Mont of March” circle. He was also an enthusiastic participant of many activities organized in support of the peasantry and of the Székelys.

Having experienced economic irregularities first-hand and, having followed the activity of the Hungarian populist movement during the 1930s, it was not difficult for the young man to approach even the most burning issues of the age with empathy and interest. He never sought political office either as a student or later. His commitment to the community, his need to “serve the people” in other words, was paired with a love for the researcher’s lifestyle, so he sought to induce social effects via scientific activity.

In order to achieve this, he needed to be accepted by Academic circles, without which acceptance Imreh István would have probably continued down the path which he was forced to take by the dire economic context of the post- Second World War period: he would have become an economist. That this did not happen had a lot to do with Venczel József who occupied prominent public positions until 1947, and whom Imreh had met while doing research in Unguraş in the early 1940s. In 1948 Imreh István was invited to teach at the Hungarian university in Cluj. He served as a teacher of the Bolyai- and Babeş–Bolyai Universities until the abolition of Hungarian-language history courses in 1983. In parallel, he also worked at the Institute of History in Cluj, occasionally as an external collaborator.

Imreh István's first "attempts" at scientific work can be dated to the early 1940s, and despite having adopted elements of the characteristic intellectual and public discourse of the Horthy-era, his writings show traits that are distinctly related to a Marxist world view. In light of this, his post 1948 adjudication by political forces of the era benefited greatly from the fact that he had joined the Romanian Communist Party early on (1945) and remained a member until the fall of the regime. He profited professionally from being one of the few historians that could be considered a professional at the up-and-coming current of economic and social history, and he had the knowledge to deliver in this field. In contrast, the "comrades" reproached his prior activity in the Organization of Hungarian Students of Cluj, which had been branded nationalistic and chauvinistic after the "liberation". His friendship with Vencel József, who had been dragged through the mire after 1947, also won him few favors. In 1951 Imreh István's father was put on the *kulak* list, which almost cost the historian his university career, and he lost all chance of ever receiving the title of professor. A number of press articles written in the early 1950s show the desperation of the father of two trying to sustain his family.

The end of the Stalinist era, especially the more relaxed policies brought about by the coming to power of Nicolae Ceaușescu in place of Gheorghe Gheorghiu Dej, created the indispensable circumstances for professional fulfillment. Hungarian-language periodicals were established, publishing houses that printed minority-language publications were founded, workshops for researching the past of the Transylvanian Hungarian community were formed, and political control of the public sphere was throttled back.

Alongside an inordinate amount of labor and talent of course, a great many factors contributed to Imreh István's professional success reaching its zenith in the mid- 1970s and early 1980s, as presented in detail in chapters *Marxist researcher of the Székely past* and *Organizer of scientific life*. His strong sense of Székely-Hungarian identity and his faith in the principles of self-determination prevented him from blindly falling in line with the modernization attempts initiated by the Socialist government. Among his contemporaries his books had several readings which placed ethnic survival, freedom and self-determination or community values above state-enforced dispositions. It is due to the respect he had for the critical apparatus of historiography that Imreh István's works,

published during the Socialist period, are still of reference value in spite of the necessary compromises made because of political circumstances. His research into the history of sociology and the products of his coordination efforts are similarly appreciated, these representing key stages in the development of Transylvanian Hungarian sociology.

After the fall of Socialism, despite having been diagnosed with a severe condition (Parkinson's) in 1990, Imreh István took part in the re-organization of Transylvanian Hungarian scientific life. He was also involved in the re-establishment of the Transylvanian Museum Society and the establishment of the Kriza János Ethnographic Society. Meanwhile, he also published several articles, studies and volumes, which can be explained by manuscripts surfacing from the bottom desk drawer where he had stashed them during the last decade of the Ceausescu era.

Biographies are not collections of examples, in preparing my dissertation I was not motivated by the factors that influenced the writers of hagiographies. While still upholding the truth of the introduction, I believe Imreh István's work is worthy of the attention of posterity both for both its professional value and its human dimension.

1. BIBLIOGRAPHY

1.1. MANUSCRIPTS AND ARCHIVAL SOURCES

The Ráday Archives of the Reformed Diocese of the Danube:
Manuscript legacy of Benda Kálmán

Special Collection of the Library of the Academy:
The *Hope* school paper

National Archives of Romania, Cluj County Office:
The Unitarian High School of Cluj
The Bolyai University of Cluj

National Archives of Romania, Braşov County Office:
The Hungarian-language Reformed High School of Business of Braşov

National Archives of Romania, Covasna County Office:
Family fund of the Imreh family of Sâncraiu (1687–1864)
Collection of parish church registers
Chamber of Commerce and Industry of Târgu Mureş
Sâncraiu Elementary School
Bodoc Elementary School

Correspondence of Árvay József and Imreh István. In the inheritors' possession.

Békés County Archives, Hungary:
Correspondence of Imreh István and Kovách Géza

Archives of the Corvinus University of Budapest:
Faculty of Economics of the Ferenc József Royal Hungarian University

National Council for the Study of the Securitate Archives:
Surveillance file on Imreh István Jr.
Surveillance file on Imreh István Sr.

Csongrád County Archives, Hódmezővásárhely Office:
Documents of ethnographer Tárkány Szücs Ernő and his wife Bihal Ella

Manuscript Archives of the Transylvanian Museum Society:
Manuscript legacy of Bözödi György
Manuscript legacy of Imreh István
Manuscript legacy of Jordáky Lajos
Manuscript legacy of Pataki József

Central Archives of the Reformed Diocese of Transylvania:
Manuscript legacy of Markos András

Hermann Ottó Museum:
Manuscript legacy of Wellmann Imre

Höhn Mária's student's gradebook. In the inheritors' possession.

Imreh István's student's gradebook. In the inheritors' possession.

Documents pertaining to Imreh István's election as honorary member in perpetuity of the Transylvanian Museum Society. In the inheritors' possession.

Imreh István's work journal. In the inheritors' possession.

Jakabffy Elemér Foundation:
Manuscript legacy of Puskás Lajos

Correspondence between László Gyula and Imreh István. In László Zoltán's possession.

National Archives of Hungary:
Department of nationalities and minorities
Documents of ministerial department advisor Szalay Béla

Collection of the Department of Manuscripts Rare Books of the Hungarian Academy of Sciences:

Documents concerning the Transylvanian Museum Society
Letters sent by Gunda Béla to Márkos András
Letters sent by Jakó Zsigmond to Mályusz Elemér
Letters sent by Wellmann Imre to Mályusz Elemér

Archives of the National Széchenyi Library:
Manuscript legacy of Szabó T. Attila

Reformed Parish of Bodoc:
Presbyterial records of the Reformed Congregation of Bodoc, from July 1, 1923 to August 3, 1930.

Szabédi László Memorial House:
Documents of the Kriterion Publishing House

Székely National Museum:
Visitors' books

1.2. AUDIO AND AUDIOVISUAL SOURCES

Interview with Barabás Rozália (Bodoc, 2014). In the author's possession.

Interview with Báthory Lajos (Cluj, 2012). In the author's possession.

Interview with Benkő Samu (Cluj, 2011). In the author's possession.

Interview with Csucsuja István (Cluj, 2011). In the author's possession.

Interview with Egyed Ákos (Cluj, 2011). In the author's possession.

Imreh István, the historian. Talent. „Intellect above self-interest” Film portrait about the historian Imreh István. Directed by: Sas Péter. 2001.

Interview with Imreh Mária (Cluj, 2011). In the author's possession.

Interview with Imreh Rozália (Bodoc, 2014). In the author's possession.

Interview with Kiss András (Cluj, 2011). In the author's possession.

Interview by Rostás Zoltán with Imreh István (Cluj, cca.2000). In Rostás Zoltán's possession.

Interview with Sinka Júlia (Bodoc, 2014). In the author's possession.

1.3. VOLUMES

A Kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem tájékoztatója. A Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem Diákvédő Hivatala, Kolozsvár, 1942.

A Kolozsvári Unitárius Kollégium értesítője az 1930/1931-es iskolai évről. Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, Kolozsvár, 1932.

A Lázár utcától a Postakert utcáig. Szabédi László naplófeljegyzései (Diarium), önéletrajzai, válogatott levelezése. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Bartha Katalin Ágnes. Komp-Press, Kolozsvár, 2007.

Assmann, Jan: *A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politika a korai magaskultúrákban.* Atlantisz, Budapest, 2004.

Az Egyetemi Diákvédő Hivatal működése az 1942/1943-es tanév I. félévében. György Lajos jelentése. Kolozsvár, 1942.

Az Egyetemi Diákvédő Hivatal működése az 1943/1944-es tanévben. György Lajos jelentése. Kolozsvár, 1944.

Bădina, Ovidiu: *Cercetarea sociologică concretă. Tradiții românești.* [Szociológiai kutatások. Román hagyományok]. Editura Politică. București, 1966.

Bădina, Ovidiu: *Dimitrie Gusti. Contribuții la cunoașterea operei și activității sale* [Dimitrie Gusti. Adalékok az életmű megismeréséhez]. Editura Științifică, București, 1965.

Balogh Edgár: *Számadásom (1956–1993).* Komp-Press, Kolozsvár, 1993.

Balogh Edgár: *Szolgálatban. Emlékirat (1935–1944).* Kriterion, Bukarest, 1978.

Bányai Éva: *Sikertörténetek kudarcokkal. Bukaresti életutak. Beszélgetések bukaresti magyar értelmiségiekkel.* Komp-Press, Kolozsvár, 2006.

Bárdi Nándor – Éger György (Szerk.): *Magyarok Romániában 1990–2015. Tanulmányok az erdélyi magyarságról.* Károli Gáspár Református Egyetem – L' Harmattan, Budapest, 2017.

Bárdi Nándor – Filep Tamás Gusztáv – Lőrincz D. József (Szerk.): *Népszolgálat. A közösségi elkötelezettség alakváltozatai a magyar kisebbségek történetében.* Kalligram, Budapest, 2015.

Bárdi Nándor – Pál Judit (Szerk.): *Székelyföld története. III. Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Erdélyi Múzeum-Egyesület – Haáz Rezső Múzeum, Székelyudvarhely, 2016.*

- Benda Gyula: *Társadalomtörténeti tanulmányok*. Osiris, Budapest, 2006.
- Benkő Samu – Csetri Elek – Imreh István: *Tanulmányok az erdélyi kapitalizmus kezdeteiről*. Tudományos Könyvkiadó, Bukarest, 1956.
- Bodor András – Cselényi Béla – Jancsó Elemér – Jakó Zsigmond – Szabó T. Attila (Szerk.): *Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára*. Tudományos Könyvkiadó, Kolozsvár – Bukarest, 1957.
- Bódy Zsombor – Ö. Kovács József (Szerk.): *Bevezetés a társadalomtörténetbe*, Budapest, Osiris, 2006.
- Bognár Szabina: *A népi jogélet kutatása Magyarországon*. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 2016.
- Boia, Lucian: *Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1930 și 1950* [A történelem csapdái. A román értelmiségi elit 1930 és 1950 között], Humanitas, București, 2012.
- Bottoni, Stefano: *Sztálin a székelyeknél. A Magyar Autonóm Tartomány története (1952–1960)*. Pro-Print, Kolozsvár, 2008.
- Bourdieu, Pierre: *A gyakorlati észjárás. A társadalmi cselekvés elméletéről*. Budapest, Napvilág, 2002.
- Bözödi György: *Székely bánja*. Mefhosz Könyvkiadó, Budapest, 1939.
- Brubaker, Rogers – Feischmidt Margit – Jon Fox – Grancea, Liana: *Nacionalista politika és hétköznapi etnicitás egy erdélyi városban*. L' Harmattan, Budapest, 2011.
- Cs. Gyimesi Éva: *Szem a láncban. Bevezetés a szekusdossziék hermeneutikájába*. Komp-Press, Kolozsvár, 2009.
- Csáki Árpád – Kinda István – Nagy Balázs – Tóth Szabolcs Barnabás (Szerk.): *Bodok*. Háromszék Vármegye Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 2016.
- Csetri Elek – Egyed Ákos – Kerekes Jenő – Somai József (Szerk.): *Az erdélyi magyar gazdasági gondolkodás múltjából*. I. Romániai Magyar Közgazdász Társaság, Kolozsvár, 2001.
- Csetri Elek – Imreh István: *Erdély változó társadalma (1767–1821)*. Kriterion, Bukarest, 1980.
- Csetri Elek – Jakó Zsigmond – Sipos Gábor – Tonk Sándor (Szerk.): *Művelődéstörténeti tanulmányok*. II. Kriterion, Bukarest, 1980.
- Csetri Elek – Jakó Zsigmond – Tonk Sándor (Szerk.): *Művelődéstörténeti tanulmányok*. I. Kriterion, Bukarest, 1979.

Csögör Lajos: Emlékeim a kolozsvári magyar egyetem megszervezéséről. In. *Erdélyi Magyar Egyeteme 1944–1949*. Custos, Marosvásárhely, 1995.

Dálnoki Szabó Dénes (Szerk.): *A Kriterion műhelyében. Beszélgetések Domokos Gézával a Kriterion Könyvkiadóról*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1980. 1988.

Documentele privind revoluția de la 1848 în Țările Române. C. Transilvania. 12. aprilie 1848. – 29. aprilie [Dokumentumok a román fejedelemségek 1848-as forradalmára vonatkozóan. Erdély. 1848. árpilis 12. – árpilis 29.] II. Editura Academiei, București, 1979.

Documentele privind revoluția de la 1848 în Țările Române. C. Transilvania. 30. aprilie – 14. mai. 1848. [Dokumentumok a román fejedelemségek 1848-as forradalmára vonatkozóan. Erdély. 1848. árpilis 30. – május 14.] III. Editura Academiei, București, 1982.

Documentele privind revoluția de la 1848 în Țările Române. C. Transilvania. 14. mai – 25. mai 1848. [Dokumentumok a román fejedelemségek 1848-as forradalmára vonatkozóan. Erdély. 1848. május 14. – május 25.] IV. Editura. Academiei, București, 1986.

Erdei Ferenc: *A magyar társadalom*. Minerva, Kolozsvár, 1945.

Faragó József – Incze Miklós – Katona Szabó István – Sebestyén Kálmán (Szerk.): *A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem 1945–1959*. Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete – Bolyai Egyetemért Alapítvány, Budapest, 1999.

Faragó József – Incze Miklós – Katona Szabó István (Szerk.): *Az erdélyi magyar felsőoktatás évszázadai*. Bolyai Egyetemért Alapítvány, Budapest, 1996.

Faragó József (Szerk.): *Szülőföldünk. A KMDSZ Székelyföldi Munkaközössége székelyudvarhelyi vándorgyűlésének előadásanyaga*. Székelység Lap- és Könyvkiadó Szövetkezet. Sepsiszentgyörgy, 1944.

Gaál György: *Egyetem a Farkas utcában. A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem előzményei, korszakai és vonzatai*. Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, Kolozsvár, 2001.

Gáll Ernő: *A romániai polgári szociológia. Kritikai tanulmány*. Állami Politikai Könyvkiadó. Bukarest, 1958.

Gáll Ernő: *Napló, 1977–1990*. I. Sajtó alá rendezte Gáll Éva és Dávid Gyula. Polis. Kolozsvár, 2003.

Gáll Ernő: *Számvetés. Huszonhét év a Korunk szerkesztőségében*. Komp-Press, Kolozsvár, 1995.

Gidó Attila: *Oktatási intézményrendszer és diákpopoláció Erdélyben 1918–1948 között*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2013.

Gusti, Dimitrie: *A szociológiai monográfia*. Válogatta, fordította, bevezetővel és jegyzetekkel ellátta Balázs Sándor. Kriterion, Bukarest, 1976.

Győrffy Gábor: *Cenzúra és propaganda a kommunista Romániában. A romániai magyar nyilvánosság korlátozása a kommunista diktatúra időszakában*. Komp-Press, Kolozsvár, 2009.

Hobsbawm, Eric: *A történelemről, a történetírásról*. Napvilág, Budapest, 2006.

Imreh István – Pataki József: *Kászonszéki krónika 1650–1750*. Európa – Kriterion, Bukarest – Budapest, 1992.

Imreh István: *A fejedelmi gazdálkodás Bethlen Gábor idejében*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1992.

Imreh István: *A rendtartó székely falu. Faluközösségi határozatok a feudalizmus utolsó évszázadaiból*. Kriterion, Bukarest, 1973.

Imreh István: *A törvényhozó székely falu*. Kriterion, Bukarest, 1983.

Imreh István: *Erdélyi eleink emlékezete 1550–1850: társadalom és gazdaságtörténeti tanulmányok*. Teleki László Alapítvány – Polis, Budapest – Kolozsvár, 1999.

Imreh István: *Erdélyi hétköznapiak. Társadalom- és gazdaságtörténeti írások a bomló feudalizmus korszakáról*. Kriterion, Bukarest, 1979.

Imreh István: *Majorsági gazdálkodás a Székelyföldön a feudalizmus bomlásának idején. Adatok a 18. század végi és 19. század eleji székelyföldi nagybirtok gazdálkodásáról és a paraszti földek kisajátításáról*. Állami Közgazdasági- és Jogi Könyvkiadó, Bukarest, 1956.

Imreh István: *Székelyek a múltó időben*. Magvető, Győr, 1987.

Imreh István: *Újkori egyetemes történeti előadások. 1870–1918*. Tanügyi sokszorosító. Kolozsvár, 1959.

Istoricul Imreh Ștefan la vârsta de 60 de ani [A történész Imreh István 60 éves]. Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 1979.

Jakab Albert Zsolt: *Emlékállítás és emlékezési gyakorlat. A kulturális emlékezet reprezentációi Kolozsváron*, Kriza János Néprajzi Társaság – Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2012.

Jakó Zsigmond: *Az Erdélyi Nemzeti Múzeum levéltárának múltja és feladatai*. Erdélyi Tudományos Füzetek, Kolozsvár, 1942.

Jakó Zsigmond: *Írás, könyv, értelmiség. Tanulmányok Erdély történelméhez*. Kriterion, Bukarest, 1976.

Jauss, Hans Robert: *A recepció elmélete. Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*. Osiris, Budapest, 1999.

Kacsó Sándor: *Fogy a virág, gyűl az iszap*. Magvető, Budapest, 1985.

Kacsó Sándor: *Nehéz szagú iszap fölött*. Magvető, Budapest, 1985.

Kacsó Sándor: *Virág alatt, iszap fölött*. Magvető, Budapest, 1985.

Katona Szabó István: *A nagy remények kora. Erdélyi demokrácia 1944–1948*. Magvető, Budapest, 1990.

Katona Szabó István: *Életem Erdélyben*. Magyar Nemzeti Tájékoztató Alapítvány, Budapest, 2002.

Kiss András – Kovács Kiss Gyöngy – Pozsony Ferenc (Szerk.): *Emlékkönyv Imreh István születésének nyolcvanadik évfordulójára*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1999.

Kovács András – Sipos Gábor – Tonk Sándor (Szerk.): *Emlékkönyv Jakó Zsigmond születésének nyolcvanadik évfordulójára*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1996.

Kozma Csaba: *Tanítsa írásra, szám vetésének mesterségére. Adalékok a bodoki oktatás történetéhez*. Bodoki Henter Károly Egyesület, Sepsiszentgyörgy, 2003.

Kövér György: *Biográfia és társadalomtörténet*. Osiris, Budapest, 2014.

Kunt Gergely – L. Balogh Béni – Schmidt Anikó (Szerk.): *Trianon arcai. Naplók, visszaemlékezések, levelek*. Libri, Budapest, 2018.

L. Balogh Béni: *Küzdelem Erdélyét. A magyar–román viszony és a kisebbségi kérdés 1940–1944 között*. Akadémia, Budapest, 2012.

László Gyula: *1910-ben születtem... Egy 20. századot végigélt magyar ember emlékezései*. Életünk Könyvek, Szombathely, 1995.

Látom az életem nem igen gyönyörű. A madéfalvi veszedelem tanúkihallgatási jegyzőkönyve. 1764. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel közléteszi Imreh István. Kriterion, Bukarest, 1994.

Lejeune, Philippe: *Önéletírás, élettörtét, napló*. L'Harmattan, Budapest, 2003.

Losonci Miklós: *Erdős László*. Dunántúli Kőolajipari Gépgyár Szakszervezeti Bizottsága, Szolnok, 1987.

Lőrincz D. József: *Az átmenet közéleti értékei a mindennapi életben*. Pro-Print, Csíkszereda, 2004.

Máthé János: *Magyarhermány kronológiája (1944–1964)*. Közreadta, a háttér tanulmányokat és a jegyzeteket írta Márton László. Pro-Print, Csíkszereda, 2008.

Nathalie, Kálnoky: *A nemes székely nemzet konstitúciói és privilégiumai*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda, 2007.

Némedi Dénes: *A népi szociográfia*. Gondolat, Budapest, 1985.

Orbán Balázs: *A Székelyföld leírása: Történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból*. III – Háromszék. Ráth Mór Kiadása, Pest, 1869.

Papp István: *A magyar népi mozgalom története. 1920–1990*. Jaffa, Budapest, 2012.

Pleşa, Liviu: *Istoriografia clujeană sub supravegherea Securităţii (1945–1965)* [Kolozsvári történetírás a Szekutitáté megfigyeléseinek tükrében. 1945–1965]. Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2017.

Ránki György: *Közgazdaság és történelem. A gazdaságtörténet válaszútjai*. Akadémia Kiadó, Budapest, 1977.

Revízió vagy autonómia? Iratok a magyar-román kapcsolatok történetéről (1945–1947). A bevezető tanulmányt írta és összeállította Fülöp Mihály. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Vincze Gábor. Teleki László Alapítvány, Budapest, 1998.

Revoluția de la 1848 din Transilvania. 2. martie – 12. aprilie 1848 [Az 1848-as forradalom Erdélyben. 1848. március 2. – április 12.] I. Editura Academiei, București, 1977.

Roiban, Cristian: *Ideologie și istoriografie: protocronismul* [Ideológia és történetírás: a protokronizmus]. Editura Universității de Vest, Timișoara, 2014.

Romsics Ignác: *Az 1947-es párizsi békeszerződés*. Osiris, Budapest, 2006.

Romsics Ignác: *Clio bővületében. Magyar történetírás a 19–20. században – nemzetközi kitekintéssel*. Osiris, Budapest, 2011.

Sipos Balázs: *Sajtó és hatalom a Horthy-korszakban. Politika- és társadalomtörténeti vázlat*. Argumentum, Budapest, 2011.

Stoica, Stan: *Istoriografie românească între imperativele ideologice și rigorile profesionale* [Történetírás az ideológiai és szakmai elvárások között. 1953–1965]. 1953–1965. Meronia, București, 2012.

Székely falutörvények. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel közzéteszi Imreh István. Erdélyi Tudományos Intézet, Kolozsvár, 1947.

Székely felkelés 1595–1596. Kriterion, Bukarest, 1979.

Szlucska János: *„Pünkösdi királyság”. Az észak-erdélyi oktatásügy története 1940–1944*. Gondolat, Budapest, 2009.

- Tagányi Károly: *A földközösség története Magyarországon*. Athenaeum, Budapest, 1950.
- Tárkány Szücs Ernő: *Magyar jogi népszokások*. Gondolat, Budapest, 1981.
- Thom, Françoise: *Limba de lemn* [Fanyelv]. Humanitas, București, 2005.
- Változó valóság*. I. Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Imreh István. Kriterion, Bukarest, 1979.
- Változó valóság*. II. Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Egyed Péter. Kriterion, Bukarest, 1984.
- Végh József: *Hogyan él ma az erdélyi magyar társadalom?* Nagy Nyomda, Kolozsvár, 1942.
- Venczel József: *A falukutatás módszerének vázlata*. Erdélyi Tudományos Intézet, Kolozsvár, 1941.
- Venczel József: *A falumunka és az erdélyi falumunka-mozgalom*. Erdélyi Múzeum-Egyesület. Kolozsvár, 1935.
- Venczel József: *Az önismeret útján. Tanulmányok az erdélyi társadalomkutatás köréből*. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel ellátta Imreh István. Kriterion, Bukarest, 1980.
- Veres Valér – Magyarai Tivadar (Szerk.): *Tanulmányok Venczel József munkásságáról. Az erdélyi magyar társadalomkutatás kezdetei*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2004.
- Veress Károly (Szerk.): *Egyetem az idő sodrásában. A Bolyai Társaság szervezésében tartott Bolyai Egyetem Emlékkonferencia előadásai*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2006.
- Vincze Gábor: *Illúziók és csalódások. Fejezetek a romániai magyarság második világháború utáni történetéből*. Státus, Kolozsvár, 1999.
- Vita Sándor: *A Hiteltől a Tisztelt Házig. Visszaemlékezés, napló (1943–1944), országgyűlési beszédek*. Sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmányt írta Hunyadi Attila Gábor. Polis, Kolozsvár, 2014.
- Vonyó József (Szerk.): *Személyiség és történelem. A történelmi személyiség. A történelmi életrajz módszertani kérdései*. Magyar Történelmi Társulat – Kronosz – Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, Pécs – Budapest, 2017.
- Zeidler Miklós: *A revíziós gondolat*. Kalligram, Pozsony, 2009.

1.4. ARTICLES, STUDIES, STATEMENTS

A székely történet kutatása nem jelent elkülönülést. Beszélgetés Imreh Istvánnal. Kérdezett Gaál György. *Aetas*. 1995/1–2. 233–239.

Aki a tornác küszöbén állt. Imreh István történészprofesszorral beszélget Sebestyén Kálmán. *Honismeret*. 2003/2. 62–66.

Az 1990. október 27-i közgyűlés irata. Jakó Zsigmond elnöki megnyitóbeszéde. *Erdélyi Múzeum*. 1991/1–4. 183–190.

Bárth János: A rendtartószékely falu. *Agrártörténeti Szemle*. 1975/1–2. 236–237.

Bárth János: Imreh István: Erdélyi hétköznapok. *Honismeret*. 1981/3. 51–52.

Benda Gyula: Erdélyi hétköznapok; Falu, város, civilizáció. In. *Ráday Gyűjtemény Évkönyve*. 1981. 331–336.

Benda Kálmán: Az olomouci nemzetközi helytörténeti konferencia. *Századok*. 1963/6. 1437–1438.

Benkő Loránd: Szabó T. Attiláról. In. Bárth M. János (Szerk.): *Emlékkönyv Szabó T. Attila születésének 100. évfordulójára*. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar – Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Budapest, 2006. 127–146.

Benkő Samu: A falusi írástudók vallomása a székelység múltjáról. *Utunk*. 1974/6. 1–2.

Benkő Samu: Az Erdélyi Tudományos Intézet. *Valóság*. 1992/4. 62–72.

Benkő Samu: Baltahajításnyi kicsi táj kötőereje. *Erdélyi Múzeum*, 2003. 1–2. 105–107.

Benkő Samu: Könyv a székely múltról. *Utunk*. 1956/35. 2.

Benkő Samu: Szabó T. Attiláról. In. Bárth János (Szerk.): *Emlékkönyv Szabó T. Attila születésének 100. évfordulójára*. Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara – Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete, Budapest, 2006. 151.

Bethlen Gábor a Nagy-Homoród mentén. Imreh István kolozsvári történésszel beszélget Cseke Péter. *Honismeret*. 1993/1. 41–45.

Bódy Zsombor: „Polgárság” és „polgárosodás” fogalma Erdei Ferenc kettőstársadalom-koncepciójában és a társadalomtörténet-írásban. *Kommentár*. 2007/3. 3–16.

Bódy Zsombor: Mobilitás és iskolarendszer. A felső kereskedelmi iskolák helyéről a magyar iskolarendszer társadalomtörténetében. A Budapesti Kereskedelmi Akadémia

diákságának rekrutációja és mobilitása, 1860–1906. In. Kövér György (Szerk.): *Zombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század elejéig*. Századvég, Budapest, 2006. 757–783.

Bokor Zoltán: A Kolozsvári Magyar Diákok Szövetsége és a székelyudvarhelyi vándorgyűlés. *Székelység*. 1944/1. 11–13.

Both Noémi Zsuzsanna: „A székelyek múltjának marxista feltárásáért.” Programadó írások a szocializmus időszakából. In. Egyed Emese – Fejér Tamás (Szerk.): *Certamen. V. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztályában*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2018. 271–281.

Both Noémi Zsuzsanna: A „rendtartó- és törvényhozó székely falu” értelmezésének kontextusai Reflexiók Imreh István munkásságáról. In. Romsics Ignác (Szerk.): *Közelítések. Tanulmányok Erdély 19–20. századi történetéhez*. Komp-Press, Kolozsvár, 2018. 231–264.

Both Noémi Zsuzsanna: A bálványosváraljai kutatás recepciótörténete. In. Bodó Barna – Szoták Szilvia (Szerk.): *Fiatal Tudomány – tudományunk fiataljai a Kárpát-medencében*. Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest, 2017. 59–79.

Both Noémi Zsuzsanna: Diákélet a visszacsatolt Erdélyben. In. *BBC History*. 2016/5. 72–75.

Both Noémi Zsuzsanna: Imreh István gyermek- és ifjúkora. In. Fedinec Csilla (Szerk.): *Terek, intézmények, átmenetek*. Balassi Intézet – Márton Áron Szakkollégium, Budapest, 2015. 118–138.

Both Noémi Zsuzsanna: Jakó Zsigmond és Imreh István. In. *Értelmiségi válaszutak 1945 után: egy akadémiai ülészak előadásai*. Kossuth, Budapest, 179–195.

Both Noémi Zsuzsanna: Népszolgálat és kompromisszum. Életmű a szocialista Romániában. In. *Magyar Kisebbség*. 2012/ 1–2. 273–315.

Both Noémi Zsuzsanna: Service of the People and Compromise: A Life’s Work in Socialist Romania. In. Hunyadi Attila Gábor (Ed.): *State and Minority in Transylvania. 1918–1989: Studies on the History of the Hungarian Community*. Columbia University Press, New York, 2013. 548–583.

Bottoni, Stefano: *Az 1956-os forradalom és a romániai magyarság (1956–1959)*. Pro-Print, Csíkszereda, 2006.

Bottoni, Stefano: Az elveszett centrum. Kolozsvár a második világháború után. *Rubicon*. 2005/ 2–3. 127–130.

Bözödi György: A székely úrbéresek és a székely örökségföld kérdése. *Igaz szó*. 1956/9. 1337–1344.

Camil Mureşeanu gyászbeszéde.

<http://www.korunk.org/?q=node/8&ev=2003&honap=3&cikk=7156>, 2018. január 19.

Csatári Dániel. *Századok*. 1957/5–6. 847–850.

Csetri Elek – Imreh István: Erdély társadalmi rétegződéséről (1820–1848). In. Szabad György (Szerk.): *A polgárisodás útján. Tanulmányok Magyarország társadalmának átrétegződéséhez a polgári átalakulás korában*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 377–413.

Csetri Elek – Imreh István: Erdélyi városok feudalizmus alkonyán. *Korunk*. 1964/12. 1625–1632.

Csetri Elek: Az erdélyi magyar történészek sajátos feladatai. Beszélgetés Csetri Elekkel. *Aetas*. 1992/1–2. 179–185.

Dankó Imre: *Etnographia*. 1958/2. 311–312.

Darányi Károly: Diákszövetségünk munkaközösségei. *Március*. 1942/1. 6.

Demény Lajos: Két tanulmány Bethlen Gáborról. *Erdélyi Múzeum*, 1993/1–2. 102.

Demény Lajos: Nemzetiségtörténeti munkaprogram. In. Ritoók János (Szerk.): *Korunk Évkönyv*. Kolozsvár, 1981. 50–54.

Demény Lajos: *Nemzetiségtörténeti munkaprogram*. *Korunk*. 1971/8. 1129–1132.

Diák művészek. *Keleti Újság*. 1933. június 15. 5.

Egyed Ákos: A rendtartó székely falu. *Megyei Tükör*. 1974. február 3.

Egyed Ákos: Gyászbeszéd Imreh István ravatalánál.

http://eda.eme.ro/xmlui/bitstream/handle/10598/25673/EM_2003_1-2_015_Egyed_Akos-Gyaszbeszed_Imreh_Istvan_ravatalanal.pdf?sequence=1, 2018. január 19.

Éltes Enikő: Krónikáink. *Romániai Magyar Szó*. 1993. május. 2. 7.

Évzáró kiállítás a kolozsvári unitárius gimnáziumban. *Ellenzék*. 1932. június 14. 7.

Fejér Tamás: Szakembernevelés az Erdélyi Múzeum-Egyesület kutatóintézetében. *Erdélyi Múzeum*. 2017/1. 39–43.

Fekete Sándor: Tanulmányok az erdélyi kapitalizmus kezdeteiről. *Agrártörténeti Szemle*. 1957/3–4. 353–358.

„Felelőtlen román elemek” székekkel verték szét a brassói magyar főkonzulátus békésen vacsorázó vendégeit. *Ellenzék*. 1943. március. 3. 1.

Filep Antal: Kísérlet a néprajz és a társadalomtudományok terepkutatásainak megújítására 1935 után. A táj- és népkutató táborok, az egyetemi és a tudományos intézeti falukutatások. In. Keszeg Vilmos – Szakál Anna – Virginás-Tar Emese (Szerk.): *Néprajzi kutatástörténeti örökség Erdélyben*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 2017. 15–46.

Fodor János: Az 1989-1990-es fordulat eseményei Kolozsváron. In. Bárdi Nándor – Gidó Attila – Novák Csaba Zoltán (Szerk.): *Együtt és külön. Az erdélyi magyarok önszerveződése (1989–1990)*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2014. 153–191.

Fülöp Mihály: Bevezető. In. *Revízió vagy autonómia? Iratok a magyar-román kapcsolatok történetéről (1945–1947)*. A bevezető tanulmányt írta és összeállította Fülöp Mihály. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Vincze Gábor. Teleki László Alapítvány, Budapest, 1998. 7–29.

Fülöp Mónika: A bálványosváraljai falukutatás. In. Keszeg Vilmos – Szabó Zsolt (Szerk.): *Mezőség, történelem, örökség, társadalom*. Művelődés, Kolozsvár, 2010. 62–77.

Gaál György: A kolozsvári Unitárius Kollégium diáklapjai. In. Gaál György: *Múzsák és erények jegyében*. Unitárius Egyház, Kolozsvár, 2001. 108–118.

Gaál György: Az Unitárius Kollégium a 20. században. In. Gál Kelemen – Benczédi Gergely – Gaál György (Szerk.): *Fejezetek a Kolozsvári Unitárius Kollégium történetéből*. Erdélyi Unitárius Egyház, Kolozsvár, 2007. 139–266.

Gaál György: Kolozsvár kétezer esztendeje dátumokban. In. Dáné Tibor Kálmán – Egyed Ákos – Sipos Gábor – Wolf Rudolf (Szerk.): *Kolozsvár 1000 éve: a 2000. október 13–14-én rendezett konferencia előadásai*. Erdélyi Múzeum-Egyesület – Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, Kolozsvár, 2001. 315–369.

Gáll Ernő: Nemzet és nemzetiség szociológiai nézetben. *Korunk*. 1970/10. 1526–1538.

Gáll Ernő: Társadalmi valóság és társadalomkutatás. *Korunk*. 1957/1. 7–17.

Gáll Ernő: Társadalomtudomány és önismeret. *Korunk*. 1969/6. 826–833.

Gazdasági önnevelés a Méhkasban. Beszélgetés dr. Kerekes Jenővel az erdélyi iskolaszövetkezetekről. In. B. Kovács András (Szerk.): *Szabályos kivétel. A romániai magyar oktatásügy regénye: 1918; 1944–1948; 1996*. Kriterion, Bukarest – Kolozsvár, 1997. 274–281.

Gyöngyössy Gábor: Milyen a székely ember? *Napjaink*. 1988/2. 32–33.

Gyűjtő Sándor: Munkások a magyar életben. *Március*. 1943/4. 3–4.

Hajdú Lajos: Imreh István: Erdélyi hétköznapok. *Állam és igazgatás*, 1981/1. 90–93.

Hogyan dolgozik a parasztságtörténet kutatója. *Előre*. 1972. május 4. 3.

Hunyadi Attila: A különböző szövetkezeti típusok és a szövetkezeti értékrend kialakítása. In. Somai József (Szerk.): *Szövetkeztek Erdélyben és Európában*. Romániai Közgazdász Társaság, Kolozsvár, 2007. 111–140.

Húszéves a Kriza János Néprajzi Társaság. Kérdezett Könczei Csongor. *Korunk*. 2011/3. 3–16.

Igyekeztem jó tanár lenni, s igazat írni. *Szabadság*. 1998. szeptember 18. 9.

Ila Bálint: Az olomouci helytörténeti konferencia. *Levéltári Szemle*. 1964/1–2. 174–189.

Imreh István – Pataki József: Hagyomány és korszerűség az állattartásban. *Korunk*. 1966/3. 356–361.

Imreh István – Vágó Béla: A székelyek múltjának marxista feltárásáért. *Utunk*. 1955/42. 2.

Imreh István műveinek válogatott bibliográfiája. *Székelyföld*. 1997/1. 74–75.

Imreh István válogatott bibliográfiája. *Aetas*. 1995/1–2. 240–242.

Imreh István. Az önértéktudat forrásai. Kérdezett Cseke Péter. *Korunk*. 1992/4. 8–13.

Imreh István: A „téli legelőn” tartás. *Falvak Dolgozó Népe*. 1970/34. 7.

Imreh István: A Bálványosváraljai falukutatás módszerének vázlata. In. *Korunk Évkönyv 1979*. Kolozsvár, 1979. 20–30.

Imreh István: A bálványosváraljai falukutatás. *Korunk*. 1967/9. 1190–1197.

Imreh István: A bereckiek moldvai kapcsolatairól a 19. század első felében. *Studia Universitatum Victor Babeş et Bolyai*. 1958/2. 83–93.

Imreh István: A forradalmár Gábor Áron. *Előre*. 1955/2288. 2.

Imreh István: A gépgyártó Rajka Péter. In. Bitay Ödön – Bodor András – Bányai László (szerk.): *Tanulmányok a romániai együttlakó nemzetiségek történetéből és testvéri együttműködéséről a román nemzettel*. Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1976.

Imreh István: A győzelem és a függetlenség napja. *Utunk*. 1952/19. 1–2.

Imreh István: A Kolozsvár városában megbúvó falu. *Utunk*. 1974/25. 3.

Imreh István: A legeltetés régi rendje. I. *Falvak Dolgozó Népe*. 1969/38. 7.

Imreh István: A legeltetés régi rendje. II. *Falvak Dolgozó Népe*. 1969/45. 7.

Imreh István: A Móricz Zsigmond Kollégium ébresztése. *Korunk*. 1979/5. 345–349.

- Imreh István: A robotoló jobbágy és a társadalomfejlődés. *Korunk*. 1965/9. 1255–1260.
- Imreh István: A szülőföld múltjának varázsa. A helytörténet-írás néhány kérdéséről. *Előre*. 1968/3. 6494.
- Imreh István: A természeti környezet oltalmazása a székely rendtartásokban. In. Várkonyi Ágnes – Kósa László (Szerk.): *Európa híres kertje: történeti ökológiai tanulmányok Magyarországról*. Orpheusz, Budapest, 1993. 122–140.
- Imreh István: A vagyonszerzés megítélése Sepsibodokon. *Társadalomtudomány*. 1946/2. 157–166.
- Imreh István: Adatok Erdély gazdaságtörténetéhez. *Korunk*. 1957/1. 122–125.
- Imreh István: Agrártörténet-írás. *Megyei Tükör*. 1970. november. 15. 1.
- Imreh István: Az „úrdolgas világ.” Kossuth Lajos és negyvennyolc a bálványosváraljaiak emlékezetében. In. Dávid Gyula (Szerk.): *Emlékezés Kossuth Lajosra Erdélyben 1994-ben*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1994. 49–57.
- Imreh István: Az agrártörténet-írás és a székely múlt megismerése. *Aluta*. 1970/1. 157–167.
- Imreh István: Az EME helytörténeti-honismereti pályázatáról. *Erdélyi Múzeum*. 1993. 3–4. 136–143.
- Imreh István: Az erdélyi manufaktúraipar munkásairól. a 19. század első felében. In. *Tanulmányok az erdélyi kapitalizmus kezdeteiről*. Tudományos Könyvkiadó, Bukarest, 1956. 45–96.
- Imreh István: Az Erdélyi Tudományos Intézet és a táj kutatás. *Korunk*. 1994/9. 17–21.
- Imreh István: Az otthon múltja. *Erdélyi Gazda*. 1995/5. 3.
- Imreh István: Bălcescu az agrárpolitikus. *Előre*. 1969/6735. 3–4.
- Imreh István: Bălcescu és Kossuth. *Irodalmi Almanach*. 1952/6. 673–688.
- Imreh István: Bethlen Gábor és az erdélyi hétköznapiak. *Brassói Lapok*. 1982. január 5. 4–5.
- Imreh István: Demokrácia és tradíció. *A Hét*. 1990/7. 9.
- Imreh István: Éjjeli legeltetés, ökörtilalmas, lóköthely. *Falvak Dolgozó Népe*. 1969/49. 7.
- Imreh István: Emlékezés Ion Aluăşra. *Művelődés*. 1994/9. 39–41.

Imreh István: *Határőr katonatisztek, székbeli eljárók, falutörvények a Székelyföldön a 18. század végén.* In. Kisbán Eszter (Szerk.): *Parasztkultúra, populáris kultúra és a központi irányítás.* MTA Néprajzi Kutatóintézet, Budapest, 1994. 17–24.

Imreh István: Híradás Brassó szabadegyeteméről. *Utunk.* 1976/46. 1–2.

Imreh István: Itt vagyok otthon. *Székelyföld.* 1997/1. 58–59.

Imreh István: Jegyzetek néprajzról és történelemről. In. Kós Károly (Szerk.): *Népismereti dolgozatok.* Kriterion, Bukarest, 1976. 30–35.

Imreh István: Katonák, jobbágyok, jövevények. *Társadalomtudomány és politika.* 1946/1. 42–67.

Imreh István: Kemény Dénes: Érdekegység. *Művelődés.* 1968/10. 60–61.

Imreh István: Közgazdászok Bálványosváralján. *Március.* 1943/5. 11–12.

Imreh István: Magyarságba oltott Európa. *A Hét.* 1991/5. 3.

Imreh István: Mezőgazdaság és történelem. *Falvak Dolgozó Népe.* 1968/22. 4–5.

Imreh István: Múltismeret és helytörténet. *Korunk.* 1969/4. 503–510.

Imreh István: Napszámosság vagy részesség. *Utunk.* 1946/12. 6.

Imreh István: Népi termelőeszközök. *Utunk.* 1948/1. 2.

Imreh István: Rajka Péter, az erdélyi mezőgazdasági gépgyártás úttörője. *Korunk.* 1958/10–11. 1487–1495.

Imreh István: Székely szabadságharcos hagyományok. *Utunk.* 1957/37. 4.

Imreh István: Székely történelem-magyar történelem. *Helikon.* 1992/1. 1; 4–5.

Imreh István: Székelyföldi paraszti jegyzőkönyvek pásztorlási határozatai 1717–1928. *Agrártörténeti Szemle.* 1959. 161–190.

Imreh István: Szociálpolitika a rendtartó székely falvakban. *Művelődés.* 1996/11. 19–21.

Imreh István: Születőben Kolozsvár munkás népe. *Utunk.* 1974/26. 3.

Imreh István: Tanulságok egy falu életéből. *Március.* 1943/4. 5–6.

Imreh István: Történeti statisztikai kutatások. *Korunk.* 1958/1. 138. 138–139.

Imreh István: Válasz Böződi Györgynek. *Igaz Szó.* 1956/11. 1666–1670.

Imreh István: Válságirodalom és hagyomány. *Korunk.* 1971/11. 1679–1686.

Imreh István: Velcsuj Jusztina, a székelyek Varga Katalinja. *Korunk*. 1960/12. 1493–1495.

Imreh Máriával készített interjú; Tizenöt éves a Rajka Péter Vállalkozók Szövetsége. *Szabadság*. 2011. április 5.

Imreh, Ștefan [Imreh István]: Adâncirea crizei feudalismului în Transilvania. Încercări de reforme (1822–1847). [A feudalizmus mélyülő válsága Erdélyben. Reformkísérletek (1822–1847)] In. *Istoria României*. III. Editura Academiei, București, 1964. 1005–1936.

Incze Miklós: Magyar történet- és társadalomtudományi műhelyek a kolozsvári magyar egyetemen (1940–1949). *Erdélyi Múzeum*. 1997/3–4. 370–377.

Jakó Zsigmond: Történetkutatás a Bolyai egyetemen. *Utunk*. 1956/27. 2.

K. Horváth Zsolt. Az életrajzi térről. Szempontok a biográfiai módszer és a szinoptikus szemlélet történeti alkalmazásához. *Korall*. 2011/44. 154–176.

Kakas István – Major László: Nyilatkozat. *Március*. 1943/3. 11.

Kiss Dénes: „...kiváló ember, a magyar ügyben következetes, de társaságban elviselhetetlen.” *Ion Aluș și a kolozsvári szociológia*, <http://bbteszocioblog.blogspot.hu/2012/12/kivalo-ember-magyar-ugyben-kovetkezetes.html>, 2015. március 12.

Kiss István: Magyary Zoltán tatabányai tevékenysége. In. Gyenisné Landes Edit – Somorjai József: *Tudományos Füzetek. 5. Magyary Zoltán munkássága. Az 1988. május 28-án Tatabányán rendezett tudományos ülés előadói anyaga*. Komárom Megyei Múzeumok Igazgatósága, Tata, 1990. 16–23.

Kósa László: Könyvek a székelységről. *Könyvvilág*. 1984/7. 11.

Kövér György: Biográfia és történetírás. *Aetas*. 2000/3. 150–157.

Levi, Giovanni: Az életrajz használatáról. *Korall*. 2000/2. 81–92.

Liberalizmus vagy hivatásrendiség? Beszélgetés Imreh István professzorral Venczel József eszméiről. Kérdezett Tanczos Vilmos. *Székelyföld*. 1997/1. 60–69.

Loriga, Sabina: Történet- és életrajzírás a 19–20. században. *Korall*. 2011/44. 5–29.

Magyari András: Falusi írásbeliségünk értékes emlékei. *Korunk*. 1974/6. 790–792.

Mályusz Elemér: A helytörténeti kutatás feladatai. *Századok*. 1923–1924/1–6. 538–566.

Mályusz Elemér: *A népiség története*. In. Hóman Bálint (Szerk.): *A magyar történetírás új útjai*. Magyar Szemle Társaság, Budapest, 1931. 237–269.

Markos András: A monografikus szociológia. *Társadalomtudomány*. 1942/4–5. 497–547.

Marosi Péter: Falukutatás Bálványosváraán. *Hitel*. 1940–1941/3–4. 285–306.

Marosi Péter: Ki a középosztályból. *Március*. 1942/1. 9.

„Mi székelyek – magyarok és európaiak vagyunk.” Találkozás Imreh István kolozsvári történésszel. *Új Magyarország*. 1994/241. 10.

Nagy Áron [Egyed Ákos]: A romániai magyar történetírásról. *História*. 1987/3. 29–30.

Nagy Mihály Zoltán – Vincze Gábor: Észak-Erdély a két román bevonulás között (1944. szeptember – 1945. március). In. *Autonomisták és centralisták. Észak-Erdély a két román bevonulás között (1944. szeptember – 1945. március)*. Válogatta, szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Nagy Mihály Zoltán és Vincze Gábor. Erdélyi Múzeum-Egyesület – Pro-Print, Kolozsvár – Csíkszereda, 2004. 19–107.

Nagy Mihály Zoltán: Érdekképviseleti lehetőség – integrációs alku. In. Nagy Mihály Zoltán: *Érdekképviseleti lehetőség. Integrációs alku. Érdekképviselet vagy pártpolitika? Iratok a Magyar Népi Szövetség történetéhez 1944–1953*. Pro-Print, Csíkszereda, 2009. 17–100.

Nagy Miklós: Múlt – jelen – jövő. *Falvak Dolgozó Népe*. 1968/31. 5.

Ne tegyük most a históriát újból a politika rosszhírű és kétes erkölcsű cselédkéjévé. Imreh István és Balázs Sándor beszélgetése. *A Hét*. 1995. július 28. 1; 3–4.

Novák Csaba Zoltán: A Ceaușescu korszak magyarságpolitikája 1965–1974. In. *Aranykorszak? A Ceaușescu-rendszer magyarságpolitikája, 1965–1974*. I. Összeállította és a bevezető tanulmányt írta Novák Csaba Zoltán. Pro-Print, Csíkszereda, 2011. 11–122.

Novák Csaba Zoltán: Magyarságpolitika a Ceaușescu-korszak második felében. In. *Holtvágányon: A Ceaușescu rendszer magyarságpolitikája, 1974–1989*. II. Összeállította és a bevezető tanulmányt írta: Novák Csaba Zoltán, Pro-Print, Csíkszereda, 2016. 11–122.

Pál Judit: Az erdélyi társadalomtörténet-írás helyzete 1945 után. In. Erős Vilmos – Takács Ádám (szerk.): *Tudomány és ideológia között. Tanulmányok az 1945 utáni magyar történetírásról*. Eötvös Loránd Tudományegyetem – Ötvös Kiadó, Budapest, 2012. 43–56.

Pál Judit: Egyed Ákos nyolcvanéves. In. Pál Judit – Sipos Gábor (Szerk.): *Emlékkönyv Egyed Ákos születésnek nyolcvanadik évfordulójára*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2010. 7–9.

Pál Judit: Jakó Zsigmond, a tudományszervező. *Erdélyi Múzeum*. 2017/1. 25–30.

„...pályám egy nagy kaland volt.” Beszélgetés Jakó Zsigmonddal. Kérdezett Lupescuné Makó Mária. Erdélyi Múzeum. 2006/3–4. 16–26.

Pászka Imre: Szemléleti kérdések a históriában. *Korunk*. 1981/4. 422–423.

Pataki József: Eredmények és feladatok a székelyek történeti múltjának feltárásában. *Korunk*. 1957/2–3. 329–334.

Pataki József: Feltárolóban a székely falu múltja. *A Hét*. 1974/6. 16–17.

Pozsony Ferenc: A Kriza János Néprajzi Társaság. *Korunk*. 1991/1. 85–86.

Puskás Lajos – Puskás Attila: A kolozsvári Egyetemi Diákasztal, a Mensa Academica alapításának története. *Magyar Kisebbség*. 2005/1–2. 133–147.

Rajz és kézimunka-kiállítás az unitárius főgimnáziumban. *Ellenzék* 1933. június 20. 5.

Rajz és kézimunka-kiállítás az Unitárius Kollégiumban. *Ellenzék*. 1932. június 5. 14.

Rajz és kézimunka-kiállítás az Unitárius Kollégiumban. *Keleti Újság*. 1934. június 19. 8.

Rajzkiállítás az Unitárius Kollégiumban. *Ellenzék*. 1934. június 14. 8.

Régiektől a valóságig. Beszélgetés a hatvanéves Imreh Istvánnal. Kérdezett Beke György. *A Hét*. 1980/5. 9.

Ricoeur, Paul: A narratív azonosság. In. László János – Thomka Beáta (Szerk.): *Narratívák 5. Narratív pszichológia*. Budapest, Kijárat, 2001. 15–25.

Rostás Zoltán: *O istorie nefardată a reabilitării sociologice românești* [A román szociológia rehabilitációja – cicomázatlan történelem], <http://www.cooperativag.ro/o-istorie-nefardata-reabilitarii-sociologice-romanesti/>, 2016. május 31.

Scurtu, Ioan: Parlamenti választások Romániában. Választások Nagy-Romániában (1919–1937). *Magyar Kisebbség*: 1996/1–2. 71–82.

Sipos Gábor: László Dezső és Markos András, a kolozsvári Református Gyűjtőlevéltár megteremtői. In. Sipos András (Szerk.): *Magyar levéltáros-életpályák a 19–20. században*. Budapest Fővárosi Levéltára, Budapest, 2004. 183–190.

Szabó T. Attila: Emlékeztető az erdélyi magyar tudományos munkásság kérdésében. In. *Magyar Kisebbség*. 2013/1. 176–219.

„...számomra a szülőfalu egyfajta laboratórium szerepét töltötte be.” Beszélgetés Egyed Ákossal. *Aetas*. 2003/3. 157–162.

Szathmáry Lajos: Növeljük ipari és kereskedelmi pályára középiskolás ifjúságunkat. *Keleti Újság*. 1934. június 17. 4.

100 éve született Dimitrie Gusti. Szociológia tegnap és ma. Beszélgetés Imreh Istvánnal. Erdélyi Lajos interjúja. *Új Élet*. 23. 1980/3. 14–15.

Székesi Levente: A romániai magyar szociológia átalakulása a második világháborút követő években. *Pro-Minoritate*. 2015/tavaszi. 40–47.

Székely Nép. 1943. április 1.

Székely Nép. 1944. január 11.

Székely Nép. 1944. január 4.

Székely Nép. 1944. január 5.

Székely Nép. 1944. január 6.

Székely Nép. 1944. január 8.

Szilágyi Márton: Mi haszna van az írói biográfiáknak? http://www.irodalomismeret.hu/files/2104_3/szilagyi_marton.pdf, 2018. szeptember 11.

Tamás Lajos: Az Erdélyi Tudományos Intézet. In: Bisztray Gyula, Szabó T. Attila, Tamás Lajos (Szerk.): *Erdély Magyar Egyeteme. Az erdélyi gondolat és a Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem Története.* Erdélyi Tudományos Intézet, Kolozsvár, 1941. 409–416.

Tánczos Vilmos: A Kriza János Néprajzi Társaság múltjáról, jelenéről, jövőjéről. *Korunk.* 2011/3. 17–21.

Tanügyi hírek. *Ellenzék.* 1931. július 18. 7.

Telegdy Balázs: Venczel József módszertani felfogásának alakulása. *Pro-Minoritate.* 2015/ Tavasz: 28–39.

Tóth Pál Péter: Az önkormányzó falvak. *Valóság.* 1985/7. 106–107.

Töredékek Imreh István emlékeiből. A szöveget gondozta Vofkori Máira. *Korunk.* 2014/12. 86–92.

Történészek műhelyében. Imreh Istvántól kérdezett Páll Árpád. *Új Élet.* 1982/21. 14.

Trócsányi Zsolt: A romániai magyar történészek újabb munkáiról. *Tiszatáj.* 1975/11. 80–88.

Trócsányi Zsolt: A törvényhozó székely falu. *Századok.* 1985/4. 1051–1053.

Trócsányi Zsolt: Imreh István: Erdélyi hétköznapiak. *Századok.* 1980/5. 864–865.

Tudós családba született... Beszélgetés Imreh István stockholmi kutatóval. <http://szabadsag.ro/~tudos-csaladba-szulett->, 2018. december 9

Új könyvek. *Békés Megyei Népszerűség.* 1981. december 2. 6.

Változó Valóság – változó szociográfia. *Korunk.* 1979/6. 440–454.

Venczel József: Dimitrie Gusti és az erdélyi magyar falukutatók. *Korunk*. 1970/6. 821–825.

Venczel József: Új székely kongresszust. *Hitel*. 1943/4. 238–240.

Vita Zsigmond: Gusti professzor magyar tanítványai és az első falukutató munkatáborok. *Korunk*. 1977/1–2: 126–129.

Vofkori Mária: Imreh Istvánról. In. Csetri Elek – Egyed Ákos – Somai József (Szerk.): *Az erdélyi magyar gazdasági gondolkodás múltjából*. II. Romániai Magyar Közgazdász Társaság, Kolozsvár, 2004. 309–334.

Vörös Károly: Imreh István: A rendtartó székely falu. *Századok*. 1980/4. 694–695.

Wellmann Imre: Földközösségtől faluközösségig. Kutatások és felfogások Tagányi Károlytól Imreh Istvánig. *Etnographia*. 1989/1–4. 278–302.

Wellmann Imre: Parasztnépünk múltjának feltárása. *Hitel*. 1944/4. 296–316.

1.5. REFERENCE BOOKS, ENCYCLOPEAEDIAE, WEBSITES

Adatbank erdélyi magyar elektronikus könyvtár – lexikon. <http://www.adatbank.ro/>, 2019. március 1.

A Magyar Szent Korona Országainak 1901–1910. évi népmozgalma községenként. 46. Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 1913.

A Magyar Szent Korona Országainak 1910. évi népszámlálása. A népesség főbb adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint. Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 42. Budapest, 1942.

A Magyar Szent Korona Országainak 1910. évi népszámlálása. A népesség foglalkozása és a nagyipari vállalatok községenként. 48. Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 1913.

Baross Károly (Szerk.): *Magyarország földbirtokosai.* Budapest, 1893.

Romániai Magyar Irodalmi Lexikon. <http://mek.oszk.hu/03600/03628/html/>, 2018. január 15.

Intitulul de Gheorghe Barițiu al Academiei Române [A Román Akadémia Gheorghe Barițiu Történelmi Intézete], http://www.history-cluj.ro/Istorie/Ro/startIstorie_istoric.htm, 2019. január 2.

